

გადაწყვეტილება საქართველოს სახელით

31.03.2020 წელი
ქუთაისი

ქ.

შესავალი ნაწილი

ქუთაისის საქალაქო სასამართლო სამოქალაქო საქმეთა კოლეგია
მოსამართლე - დარინა აბულაძე
სხდომის მდივანი - სოფიო ბრეგვაძე

მოსარჩელე - ლ-----ა;
წარმომადგენელი - ნ-----ია;

მოპასუხე - მ-----ე;
ადვოკატი - რ-----ა;

დავის საგანი - შრომისუუნარო მშობლის სასარგებლოდ ალიმენტის
დაკისრება

აღწერილობითი ნაწილი

1. სასარჩელო მოთხოვნა

1.1. მ-----ეს- დედის ლ-----ას სასარგებლოდ დაეკისროს 500 ლარის
გადახდა, სარჩელის აღძვრის დღიდან მისი სიცოცხლის ბოლომდე;

სარჩელი ემყარება შემდეგ ფაქტობრივ გარემოებებს: მოპასუხე მ-----ე
არის ლ-----ას შვილი, ლ-----ას ჰყავს კიდევ ორი შვილი კ-----
-----ეები, რომლებიც ზრუნავენ დედაზე. 2018 წლის სექტემბრიდან ლ-----ა
და მ-----ე ერთად აღარ ცხოვრობენ, მათ შორის არსებული კონფლიქტური
მდგომარეობის გამო. ლ-----ა ცხოვრობს ქ. ქუთაისში, ჭ-----ში კ-
-----ესთან ერთად. დედის მოვლა-პატრონობაზე, ჯანმრთელობასა და
კვებაზე ზრუნავენ შვილები კ-----ე და კ-----ე. კ-----ე მუშაობს
ავტოსამრეცხაოში. ქალიშვილი მ-----ე არ ზრუნავს დედაზე, რომელსაც
ესაჭიროება მოვლა, ლ-----ა ჯანმრთელობის მდგომარეობის გამო ვერ
უვლის თავს, არის 80 წლის, დიალეზზე დამოკიდებული. სამივე შვილი
ვალდებულია იზრუნონ შრომისუუნარო დედის მოვლაზე, რჩენაზე და
მედიკამენტებით უზრუნველყოფაზე, რომელიც დახმარებას საჭიროებს. ლ-----
-----ას ჯანმრთელობის მდგომარეობა, რომ საჭიროებს მუდმივ
მეთვალყურეობას და კონტროლს ამას ადასტურებს ფორმა #100. (იხ. სარჩელი,

სხდომის ოქმი).

2. მოპასუხის პოზიცია

2.1. მ-----ემ წარმოდგენილი შესაგებლით, ასევე სასამართლო სხდომაზე სარჩელი არ ცნო და განმარტა, რომ დედაზე თავად ზრუნავდა, მანამ სანამ არ მოხდა მათ შორის უთანხმოება. ლ-----ამ შვილი 2018 წელს გამოასახლა საცხოვრებელი ბინიდან, მას შემდეგ მათ შორის არის დაპირისპირება და არ აქვს მასთან შეხება. მოსარჩელე მხარეს აქვს საკმაო შემოსავალი, რითაც შეუძლია ირჩინოს საკუთარი თავი, კერძოდ მის შემოსავალს წარმოადგენს პენსია 200 ლარი, დიალუზის დახმარება 200 ლარი, 45 ლარი დევნილთა დახმარება, გაქირავებული აქვს საცხოვრებელი ბინა და აქედან მისი შემოსავალი შეადგენს 150 ლარს, ასევე ყოველთვიურად რუსეთში მყოფი შვილი უგზავნის 100 აშშ დოლარს. რაც შეეხება საკვებს, მეორე შვილი უზრუნველყოფს, რომელიც დედასთან ერთად ცხოვრობს. შესაბამისად არ არსებობს ალიმენტის მოთხოვნის საფუძველი და საჭიროება. (იხ. შესაგებელი, სხდომის ოქმი).

3. ფაქტობრივი გარემოებები

3.1. უდავო ფაქტობრივი გარემოებები

3.1.1. ლ-----ა არის მ-----ის დედა. ლ-----ას ასევე ჰყავს ორი ვაჟი, კ-----ე და კ-----ე;

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებას:

- დაბადების მოწმობა;
- მხარეთა ახსნა განმარტება;

3.1.2. ლ-----ა ცხოვრობს, ქ. ქუთაისში, ი.ჭ-----ში, შვილთან კ-----ესთან ერთად;

2018 წლის სექტემბრის თვიდან ლ-----ა და მ-----ე ერთად აღარ ცხოვრობენ. მ-----ე ცხოვრობს ქ. ქუთაისში, მეუღლესთან და შვილებთან ერთად. შვილი კ-----ე ცხოვრობს რუსეთის ფედერაციაში.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებას:

- მხარეთა ახსნა განმარტება;

3.1.3. ლ-----ა არის შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე. მისი ჯანმრთელობის მდგომარეობის შესახებ დიაგნოზია შაქრიანი დიაბეტი ტიპი 2, ინსულინომომხმარებელი, თირკმლის დაზიანებით. თირკმლების ქრონიკული უკმარისობა, თირკმლის დიალუზზე დამოკიდებულება. ჯანმრთელობის მდგომარეობის გამო ესაჭიროება მედიკამენტები, ასევე მკურნალობა.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებას:

- ცნობა ჯანმრთელობის მდგომარეობის შესახებ;
- მოსარჩელის ახსნა განმარტება;

3.1.4. ლ-----აზე მზრუნველობას ახორციელებენ შვილები კ-----
ეები;

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

-მხარეთა ახსნა-განმარტება;

3.2. დადგენილი სადავო ფაქტობრივი გარემოებები

3.2.1. ლ-----ა მ-----ისგან საჭიროებს დახმარებას. მ-----ე არ ზრუნავს მშობელზე. ლ-----ა ჯანმრთელობის მდგომარეობის გამო საჭიროებს გადაადგილებას, თუმცა დამოუკიდებლად არ შეუძლია ტრანსპორტირება, გადაადგილება. მოსარჩელის მტკიცებით, ლ-----ას ესაჭიროება დამატებითი მედიკამენტები, რასაც ვერ იღებს სახელმწიფოსგან. ასევე ესაჭიროება დამხმარე, რომ განახორციელოს მისი მოვლა.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

-მოსარჩელის ახსნა-განმარტება;

3.2.2. მ-----ეს კონფლიქტი აქვს დედასთან. 2018 წელს დედამ გამოასახლა საცხოვრებელი ბინიდან და მეუღლესთან ერთად საცხოვრებლად გადავიდა სხვა მისამართზე.

მ-----ე არ მუშაობს, შემოსავალი არ გააჩნია. შვილი კ-----ე მუშაობს ავტოსამრეცხაოში.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

-მხარეთა ახსნა-განმარტება;

3.2.2. ლ-----ა, სახელმწიფოს მხრიდან ჯანმრთელობის მდგომარეობის გამო, დიალუზის მკურნალობისთვის იღებს სახელმწიფო დახმარებას 200 ლარის ოდენობით, სამედიცინო დაწესებულებაში ტრანსპორტირებისთვის. ასევე მის შემოსავალს შეადგენს დევნილთა დახმარება ყოვლთვიურად 45 ლარის ოდენობით და პენსია 200 ლარის ოდენობით. არ დადასტურდა, რომ ლ-----ას დამატებით აქვს შემოსავალი, ბინის ქირავნობიდან. სასამართლო სხდომაზე მოსარჩელე მხარემ აღნიშნა, რომ შვილი კ-----ე ფინანსურად აღარ უწევს დახმარებას ეკონომიური მდგომარეობის გამო.

სადავო არ არის და არც წარმოდგენილი მტკიცებულებებით, არ დასტურდება რომ ლ-----ა თავს არიდებდა მშობლის მოვალეობის შესრულებას, ან ჩამორთმეული ჰქონდა მშობლის უფლება.

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-4 მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სამართალწარმოება მიმდინარეობს შეჯიბრებითობის საფუძველზე. მხარეები სარგებლობენ თანაბარი უფლებებითა და შესაძლებლობებით, დაასაბუთონ თავიანთი მოთხოვნები, უარყონ ან გააქარწყლონ მეორე მხარის მიერ წამოყენებული მოთხოვნები, მოსაზრებები თუ მტკიცებულებები. მხარეები თვითონ განსაზღვრავენ, თუ რომელი ფაქტები უნდა დაუდონ საფუძვლად მათ მოთხოვნებს ან რომელი მტკიცებულებით უნდა იქნეს დადასტურებული ეს

ფაქტები.

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 102-ე მუხლის მიხედვით, თითოეულმა მხარემ უნდა დაამტკიცოს გარემოებანი, რომელზედაც იგი ამყარებს თავის მოთხოვნებსა და შესაგებელს. ამ გარემოებათა დამტკიცება შეიძლება თვით მხარეთა ახსნა-განმარტებით, მოწმეთა ჩვენებით, წერილობითი თუ ნივთიერი მტკიცებულებებით და ექსპერტთა დასკვნებით. ამავე მუხლის მესამე ნაწილის თანახმად, გარემოებები, რომელიც კანონის თანახმად უნდა დადასტურდეს გარკვეული სახის მტკიცებულებებით არ შეიძლება დადასტურდეს სხვა სახის მტკიცებულებებით.

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 105-ე მუხლის თანახმად, სასამართლო აფასებს მტკიცებულებებს თავისი შინაგანი რწმენით, რომელიც უნდა ემყარებოდეს სასამართლო სხდომაზე მათს ყოველმხრივ, სრულ და ობიექტურ განხილვას, რის შედეგადაც მას გამოაქვს დასკვნა საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე გარემოებების არსებობის ან არარსებობის შესახებ. მოსაზრებები, რომლებიც საფუძვლად უდევს სასამართლოს შინაგან რწმენას უნდა აისახოს გადაწყვეტილებაში.

სამოტივაციო ნაწილი

4. შემაჯამებელი სასამართლო დასკვნა

დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების გათვალისწინებით, სასამართლო მივიდა დასკვნამდე, რომ სარჩელი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ. მოპასუხეს შრომისუუნარო მშობლის სასარგებლოდ უნდა დაეკისროს 50 ლარის გადახდა.

5. კანონები, რომლებითაც სასამართლომ იხელმძღვანელა

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1218-ე, 1219-ე მუხლები;

6. სამართლებრივი შეფასება;

6.1. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1218.1 მუხლის თანახმად, შვილები მოვალენი არიან იზრუნონ მშობლებისათვის და დაეხმარონ მათ. ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, სრულწლოვანი შრომისუუნარიანი შვილები მოვალენი არიან არჩინონ შრომისუუნარო მშობლები, რომლებსაც დახმარება სჭირდებათ. ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, შვილები შეიძლება განთავისუფლდნენ მშობლების რჩენის მოვალეობისაგან, თუ სასამართლო დაადგენს, რომ მშობლები თავს არიდებდნენ მშობლის მოვალეობის შესრულებას. მე-4 ნაწილის თანახმად, კი მშობელი, რომელსაც ჩამორთმეული აქვს მშობლის უფლება, კარგავს შვილებისაგან ალიმენტის მოთხოვნის უფლებას.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1219.1 მუხლის თანახმად, თითოეული შვილის მონაწილეობას იმ შრომისუუნარო მშობლის რჩენაში, რომელიც დახმარებას საჭიროებს, განსაზღვრავს სასამართლო ყოველთვიურად გადასახდელი თანხის სახით, მშობლებისა და შვილების მატერიალური და ოჯახური მდგომარეობის გათვალისწინებით. ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის

თანახმად, ამ თანხის განსაზღვრისას სასამართლო ითვალისწინებს მშობლების ყველა სრულწლოვანი შვილის მოვალეობას მიუხედავად იმისა, სარჩელი წარდგენილია ყველა, რამდენიმე თუ ერთი შვილის მიმართ.

მოცემულ შემთხვევაში, საქმეზე დადგენილია, რომ მოსარჩელე ლ-----ა არის შრომისუუნარო და საჭიროებს მატერიალურ დახმარებას. ლ-----ას ჰყავს სამი სრულწლოვანი, შრომისუუნარიანი შვილი. ცხოვრობს, ქ. ქუთაისში, ი.ჭ-----ში, შვილთან კ-----ესთან ერთად. კ-----ე მუშაობს და გააჩნია შემოსავალი. ლ-----ა და მ-----ე ცხოვრობდნენ ერთად, თუმცა მ-----ეს და ლ-----ას შორის არსებული კონფლიქტის გამო, 2018 წლის სექტემბრის თვიდან ერთად აღარ ცხოვრობენ. მ-----ე ცხოვრობს ქ. ქუთაისში, მეუღლესთან და შვილებთან ერთად. შვილი კ-----ე ცხოვრობს რუსეთის ფედერაციაში. ლ-----ა არის შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე. მისი ჯანმრთელობის მდგომარეობის შესახებ დიაგნოზია შაქრიანი დიაბეტი ტიპი 2, ინსულინომომხმარებელი, თირკმლის დაზიანებით. თირკმლების ქრონიკული უკმარისობა, თირკმლის დიალეზზე დამოკიდებულება. ლ-----აზე მზრუნველობას ახორციელებენ შვილები კ-----ეები;

ლ-----ა, სახელმწიფოს მხრიდან ჯანმრთელობის მდგომარეობის გამო, დიალეზის მკურნალობისთვის იღებს სახელმწიფო დახმარებას 200 ლარის ოდენობით, რაც მისი განმარტებით განკუთვნილია სამედიცინო დაწესებულებაში ტრანსპორტირებისთვის, ასევე სახელმწიფოს მიერ უფინანსდება მკურნალობა. დადგენილია, რომ ლ-----ას შემოსავალს შეადგენს დევნილთა დახმარება ყოვლთვისურად 45 ლარის ოდენობით და პენსია 200 ლარის ოდენობით. არ დადასტურდა, რომ ლ-----ას დამატებით აქვს შემოსავალი, ბინის ქირავნობიდან. სასამართლო სხდომაზე მოსარჩელე მხარემ აღნიშნა, რომ შვილი კ-----ე ფინანსურად აღარ უწევს დახმარებას ეკონომიური მდგომარეობის გამო.

მ-----ე არ ზრუნავს მშობელზე. წარმოდგენილი მტკიცებულებებით, არ დასტურდება რომ ლ-----ა თავს არიდებდა მშობლის მოვალეობის შესრულებას, ან ჩამორთმეული ჰქონდა მშობლის უფლება.

მოცემულ შემთხვევაში, სახეზე არ არის შვილის მშობლის რჩენისგან გათავისუფლების საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1218.3 მუხლით გათვალისწინებული საფუძველი და სასამართლოს მიაჩნია, რომ მოპასუხეს ეკისრება შრომისუუნარო მშობლის რჩენის კანონისმიერი ვალდებულება.

სასამართლო ალიმენტის ოდენობასთან დაკავშირებით აღნიშნავს, რომ ალიმენტის ოდენობა უნდა განისაზღვროს გონივრული და სამართლიანი შეფასების საფუძველზე, მშობლის საჭიროების, მატერიალური მდგომარეობის და შვილის ოჯახური და მატერიალური მდგომარეობის გათვალისწინებით.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1219.2. მუხლის თანახმად, ამ თანხის განსაზღვრისას სასამართლო ითვალისწინებს მშობლების ყველა

სრულწლოვანი შვილის მოვალეობას მიუხედავად იმისა, სარჩელი წარდგენილია ყველა, რამდენიმე თუ ერთი შვილის მიმართ. აღნიშნული დანაწესიდან გამომდინარე, სასამართლო ითვალისწინებს იმ გარემოებას, რომ ლ-----ას ჰყავს სამი სრულწლოვანი, შრომისუნარიანი შვილი. კ----- -----ეებს აქვთ დამოუკიდებელი შემოსავალი. მოპასუხის შემოსავალი დადგენილი არ არის.

მოსარჩელის მტკიცებით, მოთხოვნის ოდენობა 500 ლარის ოდენობით განპირობებულია მისი ჯანმრთელობის მდგომარეობის გამო გადაადგილების საჭიროებიდან. რადგან დამოუკიდებლად არ შეუძლია ტრანსპორტირება/ გადაადგილება ესაჭიროება დამხმარე, ასევე რომ განახორციელოს მისი მოვლა, თუმცა სასამართლო ალიმენტის ოდენობის განსაზღვრისას ვერ გაითვალისწინებს აღნიშნულ ფაქტს. სასამართლო იზიარებს მოსარჩელის არგუმენტს, რომ ალიმენტის თანხა ესაჭიროება დამატებითი მედიკამენტების შესაძენად და აღნიშნული გარემოების გათვალისწინებით მიაჩნია, რომ შვილის საალიმენტო ვალდებულება უნდა განისაზღვროს 50 ლარის ოდენობით.

ამდენად, მოსარჩელის სრულწლოვანი შვილების მატერიალური მდგომარეობის გათვალისწინებით, სარჩელი სარჩოს დაკისრების თაობაზე უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ და მოპასუხეს დედის ლ-----ას სასარგებლოდ უნდა დაეკისროს სარჩოს გადახდა ყოველთვიურად 50 ლარის ოდენობით, სარჩელის აღძვრის მომენტიდან – 2019 წლის 26 დეკემბრიდან.

7. საპროცესო ხარჯები

7.1. საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, იმ მხარის მიერ გაღებული ხარჯების გადახდა, რომლის სასარგებლოდაც იქნა გამოტანილი გადაწყვეტილება, ეკისრება მეორე მხარეს, თუნდაც ეს მხარე გათავისუფლებული იყოს სახელმწიფო ბიუჯეტში სასამართლო ხარჯების გადახდისაგან. თუ სარჩელი დაკმაყოფილებულია ნაწილობრივ, მაშინ მოსარჩელეს ამ მუხლში აღნიშნული თანხა მიეკუთვნება სარჩელის იმ მოთხოვნის პროპორციულად, რაც სასამართლოს გადაწყვეტილებით იქნა დაკმაყოფილებული.

7.2. საპროცესო კოდექსის 55-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სასამართლოს მიერ საქმის განხილვასთან დაკავშირებით გაწეული ხარჯები და სახელმწიფო ბაჟი, რომელთა გადახდისაგან განთავისუფლებული იყო მოსარჩელე, გადახდება მოპასუხეს ბიუჯეტის შემოსავლის სასარგებლოდ, მოთხოვნათა იმ ნაწილის პროპორციულად, რომელიც დაკმაყოფილებულია. სსკ 39-ე მუხლის „ა“ პუნქტის თანახმად სახელმწიფო ბაჟის ოდენობა შეადგენს დავის საგნის ღირებულების 3%, მაგრამ არანაკლებ 100 ლარისა. იმავე კოდექსის 41-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ პუნქტის თანახმად დავის საგნის ფასი ალიმენტის გადახდევის შესახებ სარჩელის დროს განისაზღვრება ერთი წლის განმავლობაში გადასახდელი თანხების ერთობლიობით.

7.3. მოსარჩელე განთავისუფლებულია სახელმწიფო ბაჟის გადახდისაგან (სსსკ-ის 46-ე მუხლი; „სახელმწიფო ბაჟის შესახებ“ საქართველოს კანონი). ამიტომ, დაკმაყოფილებული მოთხოვნის პროპორციულობის და მოპასუხის პოზიციის გათვალისწინებით, მოპასუხეს ბიუჯეტის სასარგებლოდ უნდა გადახდეს 50 ლარი.

8. უზრუნველყოფის ღონისძიებასთან დაკავშირებული საკითხები

საქმეზე სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიება გამოყენებული არ ყოფილა.

სარეზოლუციო ნაწილი

სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-8, 49-ე, 55-ე, 243-244-ე, 248-249-ე, 257-ე, 259¹-ე, 364-ე, 369-ე მუხლებით და

გადაწყვიტა:

1. ლ-----ას სარჩელი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ.
2. მ-----ეს (პ/ნ 62005006238), მშობლის ლ-----ას (პ/ნ 62005002119) სასარგებლოდ დაეკისროს ალიმენტის გადახდა ყოველთვიურად - 50 (ორმოცდაათი) ლარის ოდენობით, სარჩელის აღძვრის მომენტიდან - 2019 წლის 26 დეკემბრიდან.
3. მოპასუხე მ-----ეს სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ დაეკისროს სახელმწიფო ბაჟის 50 ლარის გადახდა;
4. გადაწყვეტილება შეიძლება გასაჩივრდეს სააპელაციო წესით ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა პალატაში (ქუთაისი, ნიუ-პორტის ქ.№32), მხარეთათვის დასაბუთებული გადაწყვეტილების გადაცემის მომენტიდან 14 (თოთხმეტი) დღის ვადაში, გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილის მე-5 პუნქტით გათვალისწინებული წესების დაცვით ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს (ქ.ქუთაისი, კუპრაძის ქ. №11) მეშვეობით.
5. გადაწყვეტილების გასაჩივრების მსურველი მხარე, თუ ის ესწრება გადაწყვეტილების გამოცხადებას ან მისთვის ცნობილია გადაწყვეტილების გამოცხადების თარიღი, ვალდებულია გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილის გამოცხადებიდან არა უადრეს 20 და არუგვიანეს 30 დღისა, გამოცხადდეს ქუთაისის საქალაქო სასამართლოში და ჩაიბაროს გადაწყვეტილების ასლი. წინააღმდეგ შემთხვევაში გასაჩივრების ვადის ათვლა დაიწყება გადაწყვეტილების გამოცხადებიდან 30-ე დღეს. ამ ვადის გაგრძელება და აღდგენა დაუშვებელია.

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 46-ე მუხლით გათვალისწინებული პირებისათვის, ასევე პატიმრობაში მყოფი იმ პირებისათვის, რომლებსაც არ ჰყავთ წარმომადგენელი, გადაწყვეტილების ასლის გაგზავნა და ჩაბარება უზრუნველყოს სასამართლომ ამავე კოდექსის 70–78-ე მუხლებით დადგენილი წესით.

მოსამართლე

დარინა აბულაძე